STOWARZYSZENIE
POLSKI INSTYTUT PRAW GŁUCHYCH
UL. A. GAJKOWICZA 5/85 , 03-562 WARSZAWA
REGON : 369501740 NIP : 5242852956 E-MAIL : biuro.spipg@wp.pl

Warszawa, dn. 7.05.2025 r.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
BIURO PODAWCZE
Data wpływu: 2025 -05- 07 -12-
L. dz. .....

Szanowna Pani
Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Biuro Ministra
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Szanowny Pan
Łukasz Krasoń
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Przedmiot petycji – rozszerzenie listy schorzeń uprawniających do orzeczenia o niepełnosprawności na stałe o osoby głuche z wrodzoną głuchotą oraz opracowanie nowych wytycznych dla lekarzy orzeczników w powiatowych i miejskich zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności w zakresie oceny funkcjonalności osób głuchych doświadczających barier w komunikowaniu się.

Szanowna Pani Ministro,

Szanowny Panie Ministrze,

Niniejsza petycja zostaje skierowana do Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w celu zainicjowania dwóch kluczowych zmian w systemie orzekania o niepełnosprawności w Polsce.

Pierwszym postulatem jest rozszerzenie listy 208 schorzeń, które kwalifikują do uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności na stałe o osoby głuche z wrodzoną głuchotą.

Drugim, równie istotnym celem jest opracowanie i wdrożenie nowych, szczegółowych wytycznych dla lekarzy orzeczników w powiatowych i miejskich zespołach do spraw orzekania o niepełnosprawności. Wytyczne te powinny koncentrować się na specyfice oceny funkcjonalnej osób głuchych, ze szczególnym uwzględnieniem barier w komunikowaniu się, których doświadczają na co dzień.

Obecny system orzekania o niepełnosprawności w Polsce opiera się na ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a rolę kluczową w kształtowaniu polityki w tym zakresie pełni Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

W ostatnim czasie nastąpił znaczący postęp poprzez wprowadzenie listy 208 schorzeń, których rozpoznanie automatycznie uprawnia do otrzymania orzeczenia o niepełnosprawności na stałe, często z obligatoryjnym wskazaniem punktów 7 i/lub 8 w treści orzeczenia. Punkty te, dotyczące odpowiednio konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczności stałego współudziału opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji dziecka, są kluczowe dla dostępu do szeregu świadczeń, ulg i uprawnień.

Niestety, pomimo tego pozytywnego kroku, specyficzne wyzwania, przed którymi stoją osoby głuche, wciąż nie znajdują adekwatnego odzwierciedlenia w obowiązujących przepisach i wytycznych.

Uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności na stałe oraz posiadanie w nim wskazań z punktów 7 i/lub 8 ma fundamentalne znaczenie dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Status ten otwiera drogę do niezbędnego wsparcia finansowego, ulg podatkowych, pierwszeństwa w dostępie do usług społecznych i opiekuńczych, udogodnień w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, a także innych form pomocy, które są nieodzowne dla zapewnienia godnego życia i pełnego uczestnictwa w społeczeństwie.

Dla wielu osób głuchych z wrodzoną głuchotą, bariery komunikacyjne, z którymi się zmagają, w sposób ciągły i znaczący ograniczają ich samodzielność i wymagają wsparcia.

Fakt, że rząd zdecydował się na uproszczenie procedur orzeczniczych dla osób z określonymi trwałymi schorzeniami, stwarza precedens, który powinien zostać rozszerzony na inne grupy osób z niepełnosprawnościami, których stan zdrowia ma charakter trwały i znacząco wpływa na ich funkcjonowanie.

Głuchota charakteryzująca się istotnymi trudnościami w komunikacji, stanowi właśnie taki przypadek. Osoby te doświadczają trwałych i często nieodwracalnych ograniczeń w odbiorze i przetwarzaniu informacji dźwiękowych, co generuje szereg barier w życiu codziennym. Dlatego też, analogicznie do sytuacji osób z rzadkimi chorobami genetycznymi, dla których wielokrotne oceny stanu zdrowia zostały uznane za zbędne i obciążające, również w przypadku głuchoty zasadne jest przyznanie orzeczenia o niepełnosprawności na stałe.

Uzasadnienie

Polska definicja niepełnosprawności, zawarta w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, określa ją jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu. Ustawa ta stanowi fundament systemu orzekania o niepełnosprawności, a szczegółowe kryteria oceny stopnia niepełnosprawności zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Obecne przepisy traktują głuchotę jako stan, który może ulec zmianie, co skutkuje koniecznością okresowych badań i ponownych ocen przez zespoły orzecznicze. Takie podejście nie uwzględnia faktu, że głuchota ma charakter trwały i nie rokuje poprawy, a bariery komunikacyjne, które z niego wynikają, mają długotrwały i znaczący wpływ na funkcjonowanie osób dotkniętych tym schorzeniem.

Osoby głuche doświadczają poważnych barier w komunikowaniu się, które wpływają na niemal wszystkie aspekty ich życia. Statystyki wskazują, że wśród osób z niepełnosprawnością słuchu w Polsce występuje wysoki poziom bezrobocia, sięgający nawet 80%.

Przyczyną tego stanu rzeczy są przede wszystkim trudności w komunikacji w miejscu pracy. Wiele osób głuchych posługuje się Polskim Językiem Migowym (PJM) jako swoim podstawowym językiem, który nie jest powszechnie znany w społeczeństwie słyszących.

Bariery komunikacyjne utrudniają osobom głuchym dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej oraz usług publicznych, ze względu na ograniczoną dostępność tłumaczy PJM i specjalistów zaznajomionych ze specyfiką potrzeb osób głuchych. Te trudności nie są jedynie drobnymi niedogodnościami, lecz fundamentalnymi ograniczeniami, które w znaczący sposób utrudniają pełne uczestnictwo w życiu społecznym i prowadzenie samodzielnego życia.

Wysoki wskaźnik bezrobocia wśród osób głuchych świadczy o istnieniu systemowych przeszkód, wynikających głównie z problemów komunikacyjnych, a nie z braku chęci do pracy. Te bariery uniemożliwiają wielu osobom głuchym pełnienie kluczowej roli społecznej, jaką jest zatrudnienie, co wprost wpisuje się w definicję niepełnosprawności.

Utrzymujące się bariery komunikacyjne, z którymi borykają się osoby głuche z wrodzoną głuchotą, stanowią długotrwałe naruszenie sprawności organizmu, które w istotny sposób ogranicza ich zdolność do wypełniania ról społecznych. Tym samym, spełniają one definicję niepełnosprawności zawartą w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Niemożność pełnego uczestnictwa w społeczeństwie z powodu barier komunikacyjnych jest bezpośrednim skutkiem ubytku słuchu i powinno być uznane za trwałe ograniczenie uzasadniające przyznanie orzeczenia o niepełnosprawności na stałe.

Polska, ratyfikując Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, zobowiązała się do przestrzegania jej zasad, w tym zasady niedyskryminacji (artykuł 5), pełnego i efektywnego uczestnictwa i włączenia w społeczeństwo (artykuł 3), poszanowania różnic i akceptacji osób niepełnosprawnych jako części ludzkiej różnorodności oraz ludzkości (artykuł 3), dostępności (artykuł 9) oraz uznania tożsamości językowej i kulturowej osób głuchych, w tym języków migowych (artykuł 30). Wykluczenie osób głuchych z automatycznego przyznania orzeczenia o niepełnosprawności na stałe oraz niedostateczna ocena ich ograniczeń funkcjonalnych wynikających z barier komunikacyjnych stoi w sprzeczności z tymi fundamentalnymi zasadami.

Takie podejście utrwala dyskryminację i uniemożliwia im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Konwencja ONZ wyraźnie podkreśla znaczenie języków migowych i tożsamości kulturowej osób głuchych. Brak uwzględnienia tych aspektów w polskim systemie orzekania o niepełnosprawności oraz nieuznanie głuchoty za trwały stan zdrowia jest niezgodne z duchem i literą tego międzynarodowego traktatu dotyczącego praw człowieka.

Nieadekwatne uwzględnienie barier komunikacyjnych, na które napotykają osoby głuche posługujące się PJM, powoduje, że polski system orzekania o niepełnosprawności nie w pełni realizuje zobowiązania wynikające z Konwencji. Uznanie głuchoty za trwały stan oraz opracowanie wytycznych uwzględniających realia komunikacyjne tych osób przybliżyłoby Polskę do standardów międzynarodowych w zakresie praw człowieka.

Obecne ogólne wytyczne dla zespołów orzekających o niepełnosprawności nie są wystarczające do precyzyjnej oceny zdolności funkcjonalnych osób głuchych. Często koncentrują się one na medycznych kryteriach, takich jak poziom ubytku słuchu w decybelach, nie uwzględniając w pełni rzeczywistego wpływu barier komunikacyjnych na codzienne funkcjonowanie.

Niezbędne jest opracowanie nowych, szczegółowych wytycznych, które zobowiązywałyby orzeczników do uwzględniania:

- Podstawowego sposobu komunikacji danej osoby (mowa, pismo, PJM).
- Poziomu biegłości w języku polskim mówionym i pisanym, z uwzględnieniem odmiennej struktury gramatycznej PJM.

- Zakresu, w jakim bariery komunikacyjne wpływają na dostęp do edukacji, zatrudnienia, opieki zdrowotnej i uczestnictwa w życiu społecznym.
- Potrzeby i częstotliwości korzystania z usług tłumaczy PJM w różnych sytuacjach.
- Wpływu barier komunikacyjnych na zdrowie psychiczne i samopoczucie.

W procesie tworzenia tych nowych wytycznych kluczowe jest zaangażowanie ekspertów ze środowiska osób głuchych, specjalistów języka migowego oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz i dla głuchych.

Obecny proces oceny może nieumyślnie stawiać osoby głuche w niekorzystnej sytuacji, opierając się w dużej mierze na komunikacji werbalnej i pisemnej w języku polskim podczas badań. Stwarza to barierę językową w samym procesie oceny, co potencjalnie prowadzi do niedoszacowania ich ograniczeń funkcjonalnych. Zespoły orzekające, składające się głównie ze słyszących specjalistów, mogą nie w pełni rozumieć niuanse komunikacji osób głuchych, które posługują się głównie PJM. Zmysł słuchu nie pozwala na dostosowanie konkretnego dźwięku i akcentu u osób słyszących.

Badania przeprowadzane w języku polskim mówionym lub oparte na pisemnych kwestionariuszach mogą nie oddawać dokładnie zdolności funkcjonalnych i wyzwań, przed którymi stoją osoby głuche.

Nowe wytyczne są niezbędne, aby zapewnić, że sam proces oceny jest dostępny i uwzględnia unikalne potrzeby komunikacyjne osób głuchych, potencjalnie z udziałem tłumaczy PJM.

Posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności na stałe z adnotacjami w punktach 7 i/lub 8 wiąże się z dostępem do szeregu świadczeń, takich jak zasiłek pielęgnacyjny, ulgi podatkowe, pierwszeństwo w dostępie do usług społecznych i opiekuńczych, ułatwiony dostęp do opieki zdrowotnej, prawo do karty parkingowej oraz dodatkowe wsparcie w edukacji.

Osoby głuche często wymagają takiego wsparcia w sposób ciągły ze względu na trwałe bariery komunikacyjne, które znacząco ograniczają ich zdolność do samodzielnego życia i pełnego uczestnictwa w społeczeństwie.

Konieczność pomocy w komunikacji w różnych sferach życia często równoznaczna jest z potrzebą "opieki lub pomocy innej osoby" (punkt 7). Ponadto, w przypadku głuchych dzieci, konieczność zaangażowania rodziców w ich edukację i rehabilitację ze względu na potrzeby komunikacyjne wyraźnie odpowiada kryteriom punktu 8.

Chociaż nowe wytyczne Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych koncentrują się na chorobach genetycznych i rzadkich, to podstawowa zasada przyznawania statusu stałego dla stanów zdrowia bez perspektyw na poprawę powinna odnosić się również do głuchoty. Utrzymujące się bariery komunikacyjne stanowią podobne długoterminowe wyzwanie.

Ostatnia inicjatywa rządu dotycząca przyznawania stałego statusu niepełnosprawności dla określonych schorzeń świadczy o dążeniu do zmniejszenia obciążeń biurokratycznych dla osób z trwałymi dysfunkcjami. Głuchota podobnie jak wiele schorzeń z listy, jest trwałym uszkodzeniem sensorycznym, które prowadzi do trwałych i znaczących ograniczeń funkcjonalnych z powodu barier komunikacyjnych. Rozszerzenie tej samej zasady na głuchotę jest logicznym krokiem w kierunku zapewnienia sprawiedliwego traktowania i dostępu do niezbędnego wsparcia dla wszystkich osób z trwałymi niepełnosprawnościami.

Przyznanie orzeczenia o niepełnosprawności na stałe z punktami 7 i/lub 8 jest kluczowe dla zapewnienia tym osobom dostępu do niezbędnego wsparcia.

W związku z powyższym, niniejszą petycją domagamy się:

- Włączenia wrodzonej głuchoty (symbol 03-L) do listy 208 schorzeń, które automatycznie kwalifikują do otrzymania orzeczenia o niepełnosprawności na stałe.
- Opracowania i wdrożenia nowych, szczegółowych wytycznych dla lekarzy orzeczników w powiatowych i miejskich zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności, które zapewnią dokładną ocenę funkcjonalną osób głuchych, z pełnym uwzględnieniem barier w komunikowaniu się oraz znaczenia Polskiego Języka Migowego.

Wprowadzenie tych zmian będzie miało pozytywny wpływ na życie osób głuchych z wrodzoną głuchotą w Polsce, promując ich integrację społeczną, zapewniając równe szanse w edukacji i zatrudnieniu, poprawiając dostęp do niezbędnych usług, a ostatecznie zwiększając ich dobrostan i jakość życia.

Uznanie trwałego charakteru ich niepełnosprawności i zapewnienie odpowiednich wytycznych do oceny umożliwi im prowadzenie bardziej samodzielnego i satysfakcjonującego życia, zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi standardami prawnymi.

Obecny system orzekania o niepełnosprawności nie uwzględnia w pełni specyfiki tych ograniczeń, a konieczność okresowych ocen jest nieuzasadniona w świetle trwałego charakteru tego schorzenia. Sytuacja ta stoi w sprzeczności zarówno z polskim prawem, jak i z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

Reasumując, osoby głuche z wrodzoną głuchotą doświadczają znaczących i trwałych barier w komunikowaniu się, które w sposób istotny ograniczają ich zdolność do pełnienia ról społecznych i prowadzenia samodzielnego życia.

Głuchota powinna być uwzględniona na liście 208 chorób kwalifikujących do orzeczenia o niepełnosprawności na stałe, ponieważ jest to trwała i nieodwracalna forma niepełnosprawności.

Wnioskujemy również o obligatoryjne przyznawanie punktów 7 i 8 w przypadku osób głuchych, ponieważ bariera komunikacyjna znacząco wpływa na ich funkcjonowanie w społeczeństwie i dostęp do usług.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektodawca oświadcza, iż przyjęcie proponowanych zmian nie spowoduje stanu niezgodności prawa krajowego z prawem wspólnotowym.

Wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

Uprzejmie prosimy o pozytywne rozpatrzenie nin. petycji.

Z wyrazami szacunku,

Stanisław Porowski	mgr inż. Mariusz Nowak	mgr Daniel Kowalski
Prezes Zarządu	Sekretarz Zarządu	Dyrektor Zarządzający

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

PEŁNOMOCNIK RZĄDU DO SPRAW
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
SEKRETARZ STANU
Łukasz Krasoń

BON-IV.055.9.2025MD
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 11 ust. 4, w związku z art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), po rozpatrzeniu petycji w sprawie „rozszerzenia listy schorzeń uprawniających do orzeczenia o niepełnosprawności na stałe o osoby głuche z wrodzoną głuchotą oraz opracowanie nowych wytycznych dla lekarzy orzeczników o stopniu niepełnosprawności w powiatowych i miejskich zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności w zakresie oceny funkcjonalności osób głuchych doświadczających barier w komunikowaniu się" niniejszym zawiadamiam o sposobie jej rozpatrzenia.

W dniu 21 marca 2025 r. Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych skierował do Powiatowych i Wojewódzkich Zespołów do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wytyczne dotyczące kwalifikowania do niepełnosprawności osób cierpiących na rzadkie schorzenia genetyczne charakteryzujące się jednorodnym przebiegiem i nie rokujące zgodnie z aktualną wiedzą medyczną poprawy klinicznej ani funkcjonalnej (pismo znak: BON-IV.4263.61.2025.SJ). Podstawą do wyodrębnienia takiego katalogu schorzeń wśród wszystkich schorzeń naruszających sprawność fizyczną lub psychiczną osób w wieku do 16 roku życia był fakt, że choroby te charakteryzują się jednorodnym, nie rokującym poprawy przebiegiem klinicznym oraz jednocześnie nie rokują progresji w funkcjonowaniu, komunikowaniu się oraz nabywaniu umiejętności społecznych. Choroby charakteryzujące się zmiennym obrazem klinicznym lub spektrum objawów nie znalazły się w przedmiotowym katalogu, gdyż ich następstwem jest w różnym stopniu naruszona sprawność organizmu, skutkująca różnymi ograniczeniami.

Celem opracowania wspomnianego narzędzia adresowanego do lekarzy – członków zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności miało być wspomaganie w procesie decyzyjnym, w tym w przedmiocie prawidłowego, tj. zgodnego z aktualną wiedzą medyczną, ustalania okresu na jaki winno zostać wydane orzeczenie o niepełnosprawności. Wskazany proces decyzyjny dotyczy chorób rzadkich, tj. chorób, które zgodnie z definicją Parlamentu Europejskiego i Rady opublikowaną w decyzji nr 1295/1999/EC z dnia 22 czerwca 1999 roku przyjmującej wspólnotowy program w dziedzinie chorób rzadkich w ramach działań w zakresie zdrowia publicznego (1999 do 2003) [Dz.Urz. WE L 155 z 22.06.1999, str. 1], występują z częstością niższą niż 1 na 2000 osób (5 na 10000 osób) w populacji europejskiej. Bezspornym jest zatem, że jeżeli choroba rzadka związana jest z narządem słuchu, to

opracowane narzędzie zawiera stosowne wskazówki diagnostyczne, w tym dotyczące okresu, na jaki winno zostać wydane orzeczenie o niepełnosprawności bądź stopniu niepełnosprawności.

Przedmiotowy katalog schorzeń nie ma charakteru zamkniętego i nie obejmuje wszystkich rzadkich chorób genetycznych. W przypadku wielu chorób rzadkich ich obraz kliniczny jest na tyle zmienny, iż nie znalazły się one w katalogu, albowiem osoby cierpiące na te schorzenia mogą mieć w różnym stopniu naruszoną sprawność organizmu. Postępowania w sprawie wydania orzeczeń o niepełnosprawności oraz stopniu niepełnosprawności, tak w przypadku rzadkich chorób genetycznych, jak i pozostałych schorzeń, w tym chorób związanych z narządem słuchu, są postępowaniami prowadzonymi zgodnie z regułami określonymi w procedurze administracyjnej - są to więc postępowania dowodowe, w których kluczowy materiał dowodowy stanowi dokumentacja medyczna.

Należy również podkreślić, iż zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 26 maja 2025 roku (Dz.U. z 2025r. poz. 682) w przypadku potwierdzenia u osoby zainteresowanej spełniającej warunki do zaliczenia do określonego stopnia niepełnosprawności rzadkiej choroby genetycznej o jednorodnym i niezmiennym przebiegu orzeczenie na czas określony o stopniu niepełnosprawności wydaje się na okres nie krótszy niż 7 lat. Nie są natomiast w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone prace nad opracowaniem listy oraz narzędzia uwzględniającego kompletny katalog stanów chorobowych, w tym chorób narządu słuchu, które kwalifikowałyby do wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na stałe.

Wynika to z tego, iż przedmiotowa materia kompleksowo uregulowana została w przepisach aktu normatywnego zarówno co orzeczeń o niepełnosprawności, jak i stopniu niepełnosprawności. Stosownie bowiem do treści § 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857, ze zm.) stopień niepełnosprawności orzeka się na czas określony lub na stałe, natomiast niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia. Po upływie okresu, na jaki wydane zostało orzeczenie osoba winna być poddana kolejnej ocenie orzeczniczej ustalającej, czy w jej stanie funkcjonalnym nastąpiła progresja, regres, czy też nie wystąpiły zmiany w stosunku do stanu stanowiącego podstawę uprzednio wydanego orzeczenia.

Przesłanki służące ustaleniu okresu, na jaki wydawane jest orzeczenie, determinowane są w pierwszej kolejności kryterium medycznym, jednakże określenie czasookresu na jaki wydawane jest orzeczenie ustalające niepełnosprawność albo jej stopień musi uwzględniać również fakt wpływu naruszenia sprawności organizmu na zakres ograniczeń funkcjonalnych, będących konsekwencją naruszonej sprawności organizmu. Ocena rokownicza jest ustalona z prawdopodobieństwa wystąpienia zmiany w stanie zdrowia i ograniczeniach funkcjonalnych orzekanej osoby na dzień wydania orzeczenia.
W przypadku, gdy stan zdrowia oraz ograniczenia funkcjonowania będące skutkiem naruszonej sprawności organizmu mogą ulec poprawie w następstwie m.in. leczenia i

rehabilitacji, orzeczenie o niepełnosprawności wydaje się na czas określony, w przeciwnym razie do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

Treść powołanych przepisów wskazuje, że o charakterze czasowym orzeczenia ustalającego niepełnosprawność jak i stopień niepełnosprawności decyduje rokowanie zarówno co do długoterminowej odpowiedzi na stosowane leczenie i rehabilitację, jak i co do postępu choroby oraz ograniczeń funkcjonalnych z nią związanych. Z powołanej normy prawnej należy wywodzić, że ustawodawca na gruncie komentowanego przepisu przyznał organowi orzekającemu o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności swobodę wyboru rodzaju rozstrzygnięcia odnośnie okresu, na jaki zostaje wydanie orzeczenie (za wyjątkiem, gdy spełnione są warunki określone przepisami z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 26 maja 2025 roku - Dz.U. z 2025r. poz. 682) jednocześnie obligując, by ów wybór został poprzedzony ustaleniami podjętymi na podstawie wiedzy medycznej w zakresie możliwej poprawy stanu zdrowia oraz ograniczeń funkcjonalnych w codziennym funkcjonowaniu. Brak rokowań poprawy w stanie zdrowia i ograniczeniach funkcjonalnych z nim związanych odpowiada sytuacji opisanej w hipotezie normy prawnej rekonstruowanej z § 3 ust. 5 i 6 w zw. z ust. 4 pkt 1 cytowanego rozporządzenia.

Należy również nadmienić, iż Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych dostrzega problemy, z którymi mierzą się osoby głuche oraz ich rodziny. Dążąc do zapewnienia jak najlepszych warunków organizacyjnych i merytorycznych w procesie wydawania orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w sposób ciągły prowadzony jest nadzór Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych nad jednostkami orzeczniczymi obejmujący m.in. przypominanie o konieczności podejmowania działań organizacyjnych zmierzających do prawidłowego i jednolitego stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności, tak aby wymagane prawem czynności zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności były podejmowane w sposób nie rodzący negatywnych skutków dla osób z niepełnosprawnościami. Wnioski płynące ze sprawowanego nadzoru są wykorzystywane przez Biuro, a jeszcze w bieżącym roku rozpoczęte zostaną prace nad projektem „Przebudowa modelu orzekania o niepełnosprawności oraz form wsparcia". Planowana jest pogłębiona analiza obecnego systemu orzekania, form wsparcia oraz infrastruktury orzeczniczej, w tym wypracowanie kompleksowego modelu orzekania o potrzebach wynikających z niepełnosprawności. Planowane działania mają na celu scalenie rozproszonego obecnie systemu świadczeń oraz przygotowanie rozwiązań służących kompensacji zwiększonych kosztów życia wynikających z niepełnosprawności, jak również narzędzi i mechanizmów służących indywidualizacji wsparcia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi

Z wyrazami szacunku

Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/